

دوست

سال سوم، شماره ۱۴۵
پنجشنبه ۱۵ مرداد ۱۳۸۳، ۱۵۰ تومان

کتاب در مجله

کتاب کامل فضا و نجوم

جلد اول

- مدیر مسئول: مهدی ارگانی ● سردبیران: افشین علاء - سیامک سردمدی
- مدیر هنری: احمد قائمی مهدوی ● تصویرگر: محمد حسین صلواتیان
- مدیر داخلی و طراح بازی جلد: نادیا علاء ● مدیر اجرایی: رضا کریمی دونا
- عکس: امیر محمد لاجورد ● حروفچین: فیروزسادات والا تبار
- توزیع: فرخ فیاض ● امور مشترکین: محمد رضا اصغری

دوست

هفته نامه کودکان ایران

صاحب امتیاز: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام (ره)

لینوگرافی و چاپ: مؤسسه چاپ و نشر عروج

نشانی: خیابان انقلاب - چهار راه حافظ - پلاک ۹۶۲ - تلفن: ۶۷۰۶۸۳۳ - نمابر: ۶۷۱۳۳۱۱

هدیه‌ای به مادر

مادر روی جلد، مشغول کار در آشپزخانه است که وسط کار هایش، به یاد پسرک بازیگوشش می‌افتد و تصمیم می‌گیرد سری به اتاق او بزند. اما در اتاق صحنه‌ای را می‌بیند که به شدت او را تکان می‌دهد. پسرک باز هم اتاقش را به شدت به هم ریخته است. انگار بمبی در اتاق او منفجر شده! در کمد اسباب بازی باز است و بعضی از وسایل کمدش روی زمین ریخته است. خود پسرک، گوشه‌ای از اتاق، مشغول بازی با یکی از اسباب بازی هایش است. مادر با دیدن این وضعیت بسیار ناراحت می‌شود. او آن روز آنقدر کار برای انجام دادن دارد که دیگر به مرتب کردن اتاق پسر بچه نمی‌رسد.

پسرک مادرش را خیلی دوست دارد. او نمی‌خواهد مادر را غمگین ببیند. پس دست به کار می‌شود و اتاقش را مثل دسته گل مرتب می‌کند. این همان اتاقی است که شما در پشت جلد می‌بینید.

روش بازی به این صورت است که شما اول باید به تصویر روی جلد با دقت نگاه کنید. بعد مجله را برگردانید و با کمک حافظه‌تان، بگویید کدام اسباب بازی‌ها روی جلد بوده که حالا پشت جلد، داخل کمد، نیست و همین‌طور کدام اسباب بازی‌ها در پشت جلد اضافه شده‌اند.

شرح
روی جلد

فهرست مطالب کتاب در مجله:

- مقدمه
- کو توله‌های فضایی
- زندگی در فضا
- لباس‌های فضایی
- نیوتن
- سحابی‌ها
- حیات خارج از زمین
- نمودار H-R
- کپکشان راه شیری
- عالم
- سیاهچاله‌های فضایی
- کپرنیک
- شب و روز
- فرود بر ماه

کتاب در مجله

کتاب کامل
فضا و نجوم

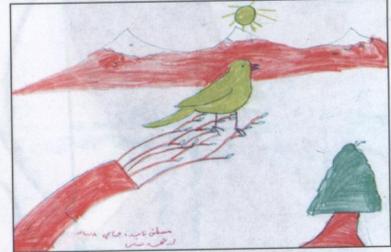
جلد اول

حضرت موسی (ع) و فقیر

روزی روزگاری حضرت موسی (ع) از کنار بیابانی عبور می کرد. فقیری را دید که لباس کهنه‌ای بر تن دارد و آه و ناله می کند. فقیر تا موسی (ع) را دید، گفت: «ای موسی! تو که پیامبر خدا هستی، از خدا بخواه که به من فقیر پول و ثروتی دهد تا بتوانم لباس خوبی بپوشم.»

حضرت موسی (ع) نیز چنین کرد. بعد از دو سال راهش به همان بیابان افتاد. دید عده‌ای از مردم آنجا جمع شده‌اند. حضرت موسی (ع) مردم را کنار زد و گفت: «چه اتفاقی افتاده است؟» یکی از مردم جواب داد: «مثل این که این مرد فقیر بوده و بعد از یک ماه به مال و ثروت زیادی می رسد و یک بار نیز به خاطر حرص و طمع، مردی را به قتل می رساند.» حضرت موسی (ع) پیش مرد رفت و گفت: «اگر دیدی خدا به تو پولی نمی داد، به خاطر این بود که می دانست تو لایق این همه پول و ثروت نبودی!»
اسماء معتمدالرعایا / کاشان

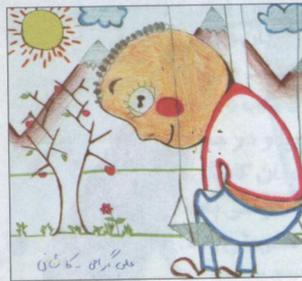
مصطفی نماینده موراچی / ۸ ساله / از مشهد

معلم

«جیران حاجیوندی» / شیراز
ای معلم، ای معلم، ای تو از گل مهربان تر ما تو را هم دوست داریم مثل بابا، مثل مادر ای که هر دم بذر دانش در دل ما می نشانی توی قلب ما همیشه تو عزیز و مهربانی

امیر محمود سمیع پور / ۷ ساله / از رشت

علی گرامی / از کاشان

مصطفی تهرانی / ۹ ساله / از تهران

فاطمه پاییزی / ۷ ساله / از تهران

مثل پروانه‌ها

مگس از من فراری
مگس کنش توی دستم
می آید می نشیند
چه پر رو روی دستم *

زدم او را و دیدم
ولی در رفته سالم
برای چند لحظه
خودش را کرده قایم *

ولی یکدفعه سر زد
دم گوشم به وزوز
مگس با بال توری
مگس با چشم قرمز *

سر سطل زباله
کتاب و میز و دفتر
به هر جا می نشیند
به فکر جای دیگر *

کنار دفتر شعر
پر م از وزوز او
به من خیره ست از دور
دو چشم قرمز او *

من الان باید او را
کنم از خانه بیرون
همان طوری که هستند
دو تا پروانه بیرون!

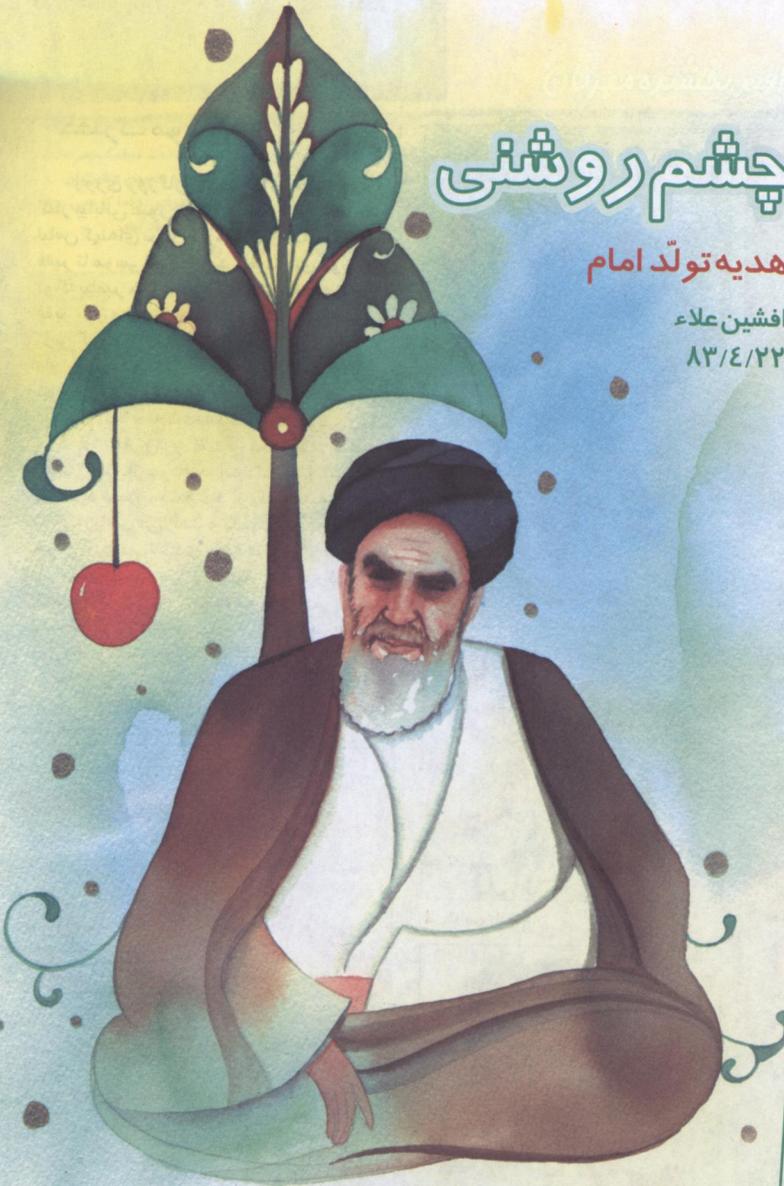
سعید میرزائزاد / از قائم شهر

از دیرباز، شناخت ستارگان و سیارات، ماهیت خورشید و کهکشان‌ها و خلاصه سفر به فضا از آرزوهای بشر بوده است. از این هفته در کتاب در مجله مطالب و تصویرهایی درباره فضا و نجوم برای شما چاپ می کنیم. ترتیب چاپ مطالب فضا و نجوم به صورت تاریخی نیست. بنابراین با پیدا کردن فهرست مطلب مورد علاقه‌تان می توانید آنرا بیابید و بخوانید.

چشم روشنی

هدیه تولد امام

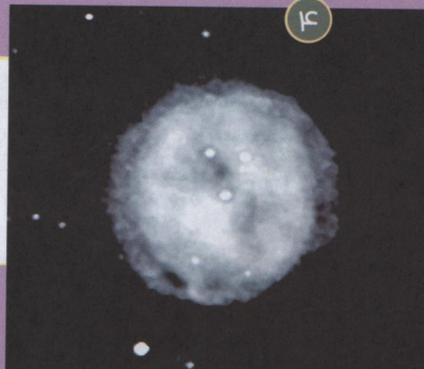
افشین علاء
۸۳/۴/۲۲

عجب شبی است امشب
شبی که مثل رویاست
شب تولد نور
شب طلوع زهر است
*****
شبی که صد شب قدر
نمی رسد به پایش
شبی که بی قرار است
خمین و کوچه هایش
*****
هزار سال و اندی
پس از طلوع زهرا
کسی می آید امشب
ز دامنش به دنیا
*****
کسی می آید امشب
که مثل هیچ کس نیست
برای دیدن او
به سینه ها نفس نیست
*****
بیا! هزار سال است
که بی قرار بودیم
برای دیدن تو
در انتظار بودیم
*****
بیا که قصه ما
سری دراز دارد
بیا که عصر غیبت
به تو نیاز دارد
*****

○ کوتوله های فضایی

کوتوله های فضایی نوعی ستاره هستند که درخشش کمی دارند، اما فشردگی مواد در آنها چنان زیاد است که وزن بسیار سنگینی دارند. عقیده بر این است که ستارگان پس از پایان یافتن دوران حیات شان، به صورت ستارگان کوتوله درمی آیند. کوتوله های قرمز، سفید، قهوه ای و... از مراحل مختلف پایان عمر یک ستاره به حساب می آیند.

پس از قیام و تبعید
بیا و در وطن باش
کلید کعبه با توست
بیا و بت شکن باش

*****

بیا که پر بریزد
فرشته در مسیرت
دل بهشت زهرا
شود بهانه گیرت

*****

بیا و این وطن را
رها ز اجنبی کن
تو پایتخت ما را
«مدینه النبی» کن

*****

بیا که ما ندیدیم
در این جهان شبیهت
به جان و دل خریدیم
ولایت فقیهت

*****

بیا و در جماران
میان کاهگلها
حکومتی به پا کن
حکومتی به دلها

*****

بیا که در زمستان
گل از تنت بیارد
هزار و یک بسیجی
ز دامنت بیارد

*****

صف مجاهدان را
جدا کن از منافق
سوا شود گل از خار
در ونگو ز عاشق

*****

بیا که دین نباشد
همیشه پشت پستو
کویر را چمن کن
کلاغ را پرستو

*****

بیا که خاک مرده
جوان شود ز نامت
که شرق و غرب عالم
بلرزد از قیامت

*****

بیا که سینه «قم»
به غم نشسته، بی تو
«نجف» در انتظار است
دلش شکسته، بی تو

*****

به روز گار تبعید
مجاور علی باش
ز راه دور، خاری
به چشم پهلوی باش

*****

پس از نجف، چو خورشید
به غرب هم سفر کن
ز شور انقلابت
زمانه را خبر کن

*****

بیا که شهر پاریس
فدای چشم مستت
درخت سیب نوشد
پیاله ای ز دستت

*****

دوباره سوی ایران
بیا ز سمت مغرب
چو هجرت محمد (ص)
ز مگه سوی یثرب

*****

۵

کوتوله‌های قرمز اندازه‌های بزرگتر از سیاره مشتری در منظومه شمسی ما دارند. این ستاره‌ها فقط $\frac{1}{10}$ درصد از نور خورشید را منعکس می‌کنند. کوتوله‌های قرمز با تلسکوپ دیده می‌شوند و نزدیک‌ترین کوتوله قرمز به زمین «پرو کسپا سنچری» نام دارد.

به آسمان ایران
امید را بیفزای
به نام کوچه‌ها
شهادت را بیفزای

*****

شناسنامه‌ها را
توپر کن از کبوتر
به نام بچه‌ها
اضافه کن: «ابوذر»

*****

کلاس را توپر کن
ز «میثم» و ز «مقداد»
«کمیل و حر و سلمان»
اویس، حمزه، سجّاد»

*****

هزار نام زیبا
تو هدیه کن به دختر
«ضحی، هدی، طهورا»
حدیث، آیه، کوثر...

*****

بیا و ملتی را
رها از بندگی کن
بیا و در دل ما
همیشه زندگی کن

*****

در این شب گرامی
شب طلوع زهرا
خمینی عزیزم!
خوش آمدی به دنیا...

میان حق و باطل
بیا و داوری کن
بیا و حوزه‌ها را
پراز مطهری کن

*****

بیا و باش خاری
به چشم هر چه زشتی
بیا و تربیت کن
رجایی و بهشتی

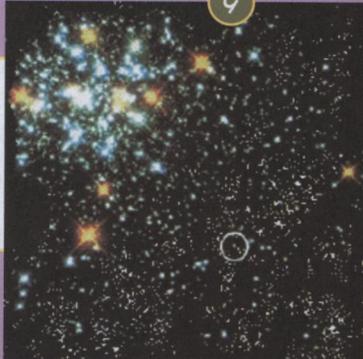
*****

حکومت علی را
به شهر ما بیاور
دوباره کربلا را
به جبهه‌ها بیاور

*****

کوتوله سفید

کوتوله‌های سفید، آخرین مرحله در زندگی یک ستاره محسوب می‌شوند. کوتوله‌های سفید کوچکتر از کوتوله‌های قرمز هستند اما از کره زمین بزرگتر نیستند. آنها شامل مقادیر زیادی از موادی شبیه خورشید هستند.

روزی روزگاری خرس سیاه کوچکی بود که دوست داشت یک پرنده باشد. او از ته دل آرزو می کرد و مدت ها به آن فکر می کرد تا عاقبت باور کرد که یک پرنده است.

روزی در وسط جنگل، بالای درخت بلندی چند پرنده کوچک دید. خرس سیاه کوچک گفت:

- سلام، من هم مثل شما پرنده ام.

پرنده ها به او خندیدند و گفتند:

- تو پرنده نیستی، پرنده ها نوک دارند.

خرس کوچولو در جنگل گشت و گشت تا بالاخره تکه چوبی شبیه به نوک پیدا کرد، آن را به پوزه اش بست و با عجله به کنار درخت برگشت. در حالی که سرش را بالا گرفته بود، فریاد زد:

- ببینید، من هم نوک دارم.

پرنده ها گفتند:

- نه! تو پرنده نیستی، پرنده ها پر دارند.

خرسی که دوست داشت پرنده باشد

نویسنده: آدل و کاتیو دیلیو

مترجم: مینا لزیگی

۷

کوتوله سفیدی به نام «اریدانی ۴۰» یکی از معدود ستارگان کوتوله ای است که با چشم غیر مسلح و از سطح زمین در هوای تمیز دیده می شود.

خرس سیاه کوچک دوید و دوید و بیرون از جنگل به مرغانی بزرگی رسید. روی زمین پر از پر مرغ‌ها بود. پرها را جمع کرد و به جنگل برگشت. روی بوته‌خاری نشست و وقتی بدنش پوشیده از خار شد، به راحتی پرها را روی دستها، شانه‌ها و پاهایش گذاشت.

و بعد به کنار درخت بلند برگشت و با خوشحالی فریاد زد:

- نگاه کنید، من هم پر دارم، من پرنده هستم. ولی پرنده‌ها فقط به او خندیدند و گفتند:
- تو پرنده نیستی؛ تو نمی‌دانی که پرنده‌ها آواز می‌خوانند؟

خرس سیاه کوچک ناراحت شد، ولی به یاد آورد که در انتهای جنگل، یک کلبه کوچکی هست که در آن معلم آوازی زندگی می‌کند. بنابراین به کلبه کوچکی رفت، در زد و با التماس به معلم آواز گفت:

- لطفاً به من آواز یاد بده، من باید آواز بخوانم. معلم آواز گفت:

- خیلی عجیب است، ولی سعی خودم را می‌کنم. من روش خوبی برای این کار دارم. با من بیا، حالا دهانت را باز کن و با من بخوان:
لا...لا...لا...لا...

خرس سیاه کوچک یک هفته کامل تمرین کرد و تمرین کرد و تمرین کرد. و وقتی احساس کرد آواز خوان خوبی شده است، با عجله به کنار درخت بلند رفت و با خوشحالی فریاد زد:

- من هم می‌توانم آواز بخوانم، گوش کنید. دهانش را باز کرد و با صدای بلندی شروع به خواندن کرد:

لا...لا...لا...لا...لا...

پرنده‌ها خنده کنان گفتند:

- تو پرنده نیستی، پرنده‌ها پرواز می‌کنند. خرس سیاه کوچک گفت:

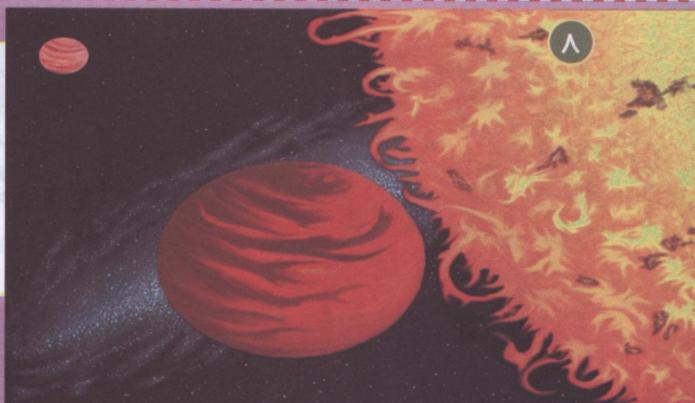
- من هم می‌توانم پرواز کنم.

پای کوچکش را که پوشیده از پر بود بلند کرد و مشغول پریدن شد، بالا و پایین، بالا و پایین، اما نتوانست پرواز کند.

کوتوله‌های قهوه‌ای، ستاره‌هایی با دمای سرد هستند که کمی بزرگتر از سیاره مشتری می‌باشند. در واقع اولین مرحله پس از مرگ یک ستاره، تبدیل آن به کوتوله قهوه‌ای است.

کوتوله قهوه‌ای

خرس کوچولو گفت:

- باید از جای بلندتری بپریم. خوب به من نگاه کنید.

با این حرف بالای صخره بلندی رفت و از لبه آن به پایین نگاه کرد، زمین خیلی دور به نظر می‌رسید، اما او فکر کرد:

- اگر بدوم و به پایین نگاه نکنم، حتماً موفق می‌شوم.

پس چند قدم عقب رفت، چشم‌هایش را بست و با سرعت به طرف لبه صخره دوید. و پاهایش را در هوا تکان داد. اما او پرواز نکرد، بلکه با صدای بلندی روی زمین افتاد. چشم‌هایش را که باز کرد، ریختن اشک‌هایش را حس کرد. تمام بدنش درد می‌کرد، نوکش کنده شده بود و پرها روی زمین ریخته بود. پرنده‌های کوچک بالای درخت، خندیدند و خندیدند و بعد همراه هم به پرواز درآمدند و دور شدند، آنها فریاد زدند: - تو پرنده نیستی!

و باد صدایشان را به گوش خرس کوچولو رساند:

- تو خرسی، پرنده نیستی!

او از جایش بلند شد و به آرامی قدمی برداشت. احساس خوبی نداشت و بدنش درد می‌کرد. خرس کوچولو پوزه‌اش را لمس کرد، خوشحال شد از این که آن نوک بدتر کیب روی پوزه‌اش نیست. باقی پرها را از بدنش جدا کرد و حالا پوستش نرم‌تر و قشنگ‌تر به نظر می‌رسید.

در جنگل قدم می‌زد که متوجه بوته‌ای پر از توت‌های قرمز و زیبا شد، خرس کوچولو چند دانه توت خورد. آنها خیلی خیلی خوشمزه بودند، خیلی بهتر از کرم‌هایی که پرنده‌ها می‌خورند. او زبانش را دور پوزه‌اش چرخاند و یک دسته توت دیگر چید. مدتی بعد، او با خرس کوچک دیگری آشنا شد که تقریباً هم قد او بود. خرس غریبه گفت:

- سلام.

و خرس سیاه کوچک جواب داد:

- و فوف و فوف

با خود فکر کرد چه صدای قشنگی، خیلی بهتر از آواز پرنده‌هاست. دوست جدیدش گفت:

- دنبال من بیا ببین چی پیدا کرده‌ام.

او خرس سیاه کوچک را به کنار درخت بزرگی برد و از آن بالا رفت، گفت:

- بیا بالا.

و خرس کوچولو همراه او بالا رفت. روی اولین شاخه درخت، کندوی عسل بزرگی دیده می‌شد. خرس سیاه کوچک گفت:

- آه، چه خوب!

و بعد دستش را در کندوی عسل فرو برد و آن را ایسید. در حالی که زمزمه می‌کرد:

- خوشحالم که یک خرسم، اصلاً چه کسی دلش می‌خواست پرنده باشد؟

کوتوله سیاه شکل سرد،
مرده و کوچک ستارگان
است. کوچکترین حالت
فشردگی یک ستاره، ستاره
نوترونی نامیده می‌شود.

• لطفاً خودتان را معرفی کنید.

به نام خدا، فخری سید حسینی هستم.

• پیشاپیش از طرف خودم و نشریه دوست و بچه‌ها، روز مادر و روز زن را به شما تبریک می‌گویم؟
 بر همه مبارک باشد. بر شما هم مبارک باشد.
 • اما من که زن نیستم؟

تولد حضرت زهرا (س) مادر همه مسلمین جهان این قدر عزیز است که باید به همه تبریک گفت. مرد و زن ندارد. در ضمن امسال روز زن همزمان با روز خبرنگار هم هست. این روز را به شما و همکارانتان تبریک می‌گویم.

• شغل شما چیست؟

من الآن خانه‌دارم. حدود ۱۲ سال است که خانه‌داری می‌کنم. قبلاً در بیرون از خانه کار می‌کردم.
 • در مورد شغل‌های قبلی‌تان بگویید.

پس از ازدواج با همسرم خانه‌داری می‌کردم. همسرم دبیر آموزش و پرورش بود. در ضمن مشغول تحصیلات دانشگاهی هم بود. ۱۷ ساله بودم که ازدواج کردم. چند سال بعد از ازدواج، همسرم در اثر تصادف رانندگی در مسیر یزد به تهران فوت کرد. ثمره ازدواج من و همسرم دو کودک، یک پسر و یک دختر بود. به همین علت من خودم مشغول به کار شدم. کارهای مختلفی انجام داده‌ام. اوایل انقلاب به یادگیری کمک‌های اولیه برای امداد به مصدومین پرداختم. مدتی در محل زندگی‌ام کار تزریقات انجام می‌دادم. مدتی هم از طرف جهاد دانشگاهی به شهرهای شمالی می‌رفتم برای مبارزه با بیسوادی. مدتی در آسایشگاه معلولین پذیر برای کمک و سازماندهی به وضعیت معلولین خدمت می‌کردم. چند سال به عنوان مشاور در آموزش و پرورش کار کرده‌ام. حدود ۱۰ سال هم به‌عنوان مسئول دفتر یکی از وزارتخانه‌ها مشغول به کار

خانه‌داری، سخت‌ترین و شیرین‌ترین کارهاست

دیدار با یک مادر به مناسبت روز مادر

«امیر محمد لاجورد»

زندگی در فضا

۱۰

زندگی فقط در روی کره زمین به صورت شناخته شده وجود دارد. اما در سال ۱۹۸۶ میلادی سازمان هوافضایی ناسا اعلام کرد که سنگواره میکروسکپی از یک جاندار ناشناخته را بر روی قطعه سنگی در کره مریخ یافته است. بعضی از دانشمندان مانند «فرد هویل»، عقیده دارند که ممکن است حیات بر سطح زمین از کرات و سیارات دیگر توسط شهاب سنگ‌ها بر زمین آورده شده باشد.

● **بچه‌هایتان چقدر به یاد شما هستند؟**
 خیلی زیاد، همیشه به من سر می‌زنند. گاهی پسرم،
 گاهی دخترم، بعضی وقت‌ها هر دو با هم.
 ● **دوست دارید به عنوان هدیه‌ی روز مادر چه چیزی را برای شما هدیه بیاورند؟**

بهترین هدیه برای من این است که همیشه به یاد من باشند. دیدن آنها و خانواده‌شان را از همه چیز بیشتر دوست دارم. یک مادر از خدا می‌خواهد که بچه‌هایش در زندگی سالم و موفق باشند. اگر اینها باشد، بهترین چیزی است که یک مادر می‌تواند داشته باشد. غیر از اینها باید بگویم که هیچ کس هم از هدیه بدش نمی‌آید. هدیه خوب است، حتی اگر یک چیز خیلی کوچک باشد. هدیه یک نشانه است. نشانه‌ی یاد بودن، و من هم آن را دوست دارم. اما بهترین و بزرگ‌ترین هدیه زندگی‌ام را همین اواخر، پسرم به من داده است. چیزی که یک عمر آرزو داشتم و فکر نمی‌کردم هیچ وقت به آن برسم. حتی گاهی خواب آن را می‌دیدم. پسرم اسم مرا برای مشرف شدن به مکه نوشته بود و به خود من نگفته بوده است. تا مرا یکباره خوشحال کند. وقتی به من گفت که آماده شوم برای رفتن به حج، اصلاً باور نمی‌کردم. جای همه شما خالی، ان‌شاءالله خوانندگان دوست وقتی بزرگ شدند، خودشان می‌روند و

بوده‌ام. بچه‌هایم اکنون بزرگ شده‌اند و هر کدام زندگی مستقلی دارند. پسرم الآن پدر، و دخترم برای خودش یک مادر است. من هم مدتی است خانه‌داری می‌کنم.

● **خانه‌داری سخت‌تر است یا شغل‌هایی که قبلاً داشتید؟ اصلاً به نظر شما خانه‌داری یک شغل است؟**
 خانه‌داری از سخت‌ترین و شیرین‌ترین کارهاست. نمی‌دانم می‌توان به آن شغل گفت یا نه. هر دو دارای مسئولیت‌اند و در هر دو باید وظایف انجام شود، ضمن این که فرق‌های زیادی با هم دارند. یک خانم خانه‌دار بابت کاری که می‌کند مزدی نمی‌گیرد، کسی را هم به عنوان رئیس ندارد، الزامات دارای ساعت کار مخصوصی نیست و در ضمن مرخصی هم ندارد. به نظر من خانه‌داری سخت‌تر از کارهای دیگر است. دوستان خوب نشریه‌تان خودشان شاه‌دند که مادرشان چقدر در خانه زحمت می‌کشد و می‌دانند کارهایی را که او باید انجام دهد، کم نیستند، اگر چه زیاد به چشم نمی‌آید. اما در عین حال خانه‌داری کاری بسیار شیرین است، چرا که زحمت‌هایی که یک خانه‌دار می‌کشد، مستقیماً در جهت رفاه حال اعضای خانواده است. یک خانه‌دار تلاش می‌کند تا محیط خانه آرام باشد و بچه‌ها در آن خوب پرورش یابند.

به همراه پدر و مادر

به همراه خانواده - سال ۱۳۵۰

۴۳ سال پیش، نفر اول از سمت راست

قمر تیتان

اسیدهای آمینه از مواد تشکیل‌دهنده پروتئین‌ها هستند. پروتئین ماده مهم سازنده بدن جانداران است. مواد شیمیایی مهمی شبیه اسیدهای آمینه در سحابی‌ها (غبار و ابرهای فضایی) و شهاب‌سنگ‌ها پیدا شده‌اند که نشان می‌دهد شاید شکلی از زندگی در سیارات دیگر وجود داشته باشد. در قمر تیتان که به دور مریخ می‌گردد نیز مواد شیمیایی مشابه پروتئین یافت شده است.

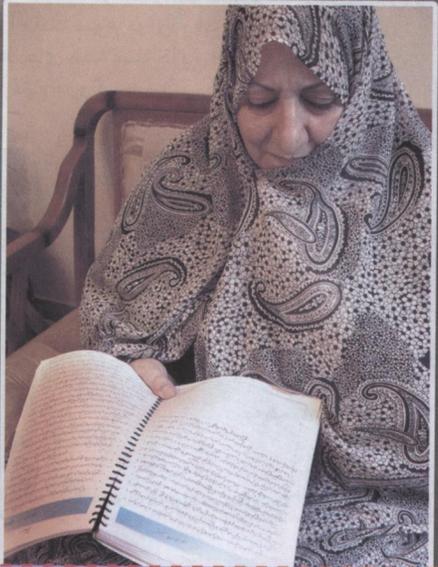

محل کار - سال ۱۳۶۶

به همراه یکی از نوه‌ها

چند دفتر پر از خاطرات حج

می بینند. فکر می کنم جایی است که نمی توان درباره آن صحبت کرد، آدم باید خودش برود و از نزدیک ببیند.

● در آنجا چه دعایی کردید؟

اول آرزوی قیام حضرت مهدی (ع)، بعد آرزوی دیدار حضرت زهرا (س)، بعد سلامتی همه مردم و برآورده شدن حاجات همه، مخصوصاً بچه‌ها.

● از نوه‌هایتان بگوئید؟

دو تا نوه دارم. دو تا پسر مثل دو تا دسته گل. یکی امسال می رود اول دبیرستان، یکی هم می رود پیش دبستانی.

● و از پدر و مادرتان.

مدتی است به شهرستان رفته‌اند و در آنجا زندگی می کنند. من هر وقت بتوانم به دیدن آنها می روم. تقریباً هفته‌ای دو بار با آنها تلفنی صحبت می کنم. هفته گذشته هم پیش آنها رفته بودم.

● پدرتان را بیشتر دوست دارید یا مادرتان را؟

مادرم را خیلی دوست دارم. پدرم را علاوه بر این که خیلی دوستش دارم، از طرز فکرش هم خیلی خوشم می آید.

● چیزی به روز تولد حضرت فاطمه زهرا (س) و روز زن نمانده، از هدیه هم که گفتید بدتان نمی آید، بالاخره بگوئید چه چیزی دوست دارید برایتان هدیه بیاورند؟

من کتاب‌های تاریخی را خیلی دوست دارم.

● این دستگاه چیه؟ شما بازی کامپیوتری هم می کنید؟

این مال نوه‌ام است. اینجا گذاشته که هر وقت پیشم می آید با آن بازی کند. البته گاهی هم من با او می نشینم و با هم دو نفری بازی می کنیم.

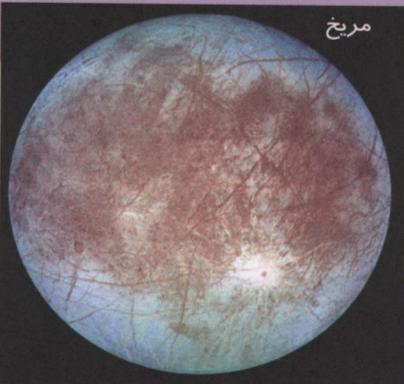
● می گویند بهشت زیر پای شماس است.

من که نه، اما مادرها آن قدر فداکارند که خداوند آنها را لایق این دیده که بهشت را زیر پای آنها بگذارد. مادرها نمونه کامل ایثارگری هستند و نمونه کامل مادرها هم حضرت فاطمه زهرا (س) است.

● کمی درباره او بر ایمان صحبت کنید.

او خانم خانم‌ها بود. سرچشمه پاک و طهارت و عصمت و شرافت بود. در شرایط خاصی با به عرصه وجود گذاشت. قبل از این که خداوند او را به پیامبر (ص) بدهد، به حضرت محمد (ص) وحی کرد تا به غار حرا برود و ۴۰ روز را در آنجا به عبادت بگذراند. او بهترین دختر، بهترین زن، بهترین همسر و بهترین مادر دنیا بوده و هست.

مریخ

مریخ تنها سیاره‌ای است که دانشمندان بر سطح آن علائمی از آب یافته‌اند. آنها آب را یکی از دلایل وجود حیات می دانند. البته بخاری از آب در جو اطراف قمر «اروپا» که گرد مشتری می چرخد نیز پیدا شده است.

مدتی پیش، اولین نمایشگاه «فرهنگ فاطمی» به منظور بزرگداشت مقام ولای حضرت فاطمه زهرا (س) در خانه هنرهای ایرانی تهران برگزار شد. بد نیست بدانید که کودکان نیز در این نمایشگاه بزرگ حضور چشمگیری داشتند. بچه‌ها با حضور در بخش کودک و نوجوان و سایر بخش‌ها و غرفه‌های این نمایشگاه، ضمن بازدید از آثار نمایش داده شده، از فعالیت‌های مخصوص خودشان نیز استفاده کردند. در این شماره به مناسبت فرا رسیدن سالروز میلاد پربرکت حضرت فاطمه زهرا (س) گزارشی را از این نمایشگاه آماده کرده‌ایم تا شما هم در جریان خلاصه آنچه که در این نمایشگاه گذشته است، قرار بگیرید.

آقای «قنیهی» مدیر روابط عمومی نمایشگاه بزرگ فرهنگ فاطمی هستند. ایشان در مورد این نمایشگاه می‌گویند: «نمایشگاه بزرگ فرهنگ فاطمی، به منظور پاسداشت مقام ولای بانوی یگانه اسلام حضرت فاطمه زهرا (س) در خانه هنرهای ایرانی برگزار شد. این نمایشگاه که در سه طبقه خانه هنرهای ایرانی و با حضور چشمگیر سازمان‌ها، نهادها، فرهنگسراها و تشکل‌های مردمی برگزار شد، با به نمایش گذاشتن آثار هنری برجسته در زمینه نقاشی، آثار

بهترین هدیه برای بچه‌ها، رضایت حضرت زهرا (س) است

لباس‌های فضایی
لباس‌های فضایی، فضانورد را از صدمه‌های فضا مصون نگه می‌دارد. این لباس‌ها به اختصار اموس (EMUS) نامیده می‌شوند. و سه لایه عمده دارند. لایه خارجی، فضانورد را در برابر پرتوهای زیانبار کیهانی و میکرو شهابسنگ‌ها محافظت می‌کند.

تجسمی، صنایع دستی و دهها عنوان اثر فرهنگی و هنری دیگر، قصد داشت تا گوشه‌ای از تلاش‌های انجام شده در پاسداشت مقام والای حضرت زهرا (س) را به نمایش بگذارد. به لطف خدا در اولین قدم، حضور چشمگیر مردم در این نمایشگاه، خستگی‌ها را از تن بیرون کرد. حضوری که نشانه‌آرادت و عشق همیشگی مردم به بانوی همیشه عزیز اسلام حضرت زهرا (س) بود. «از مدیر روابط عمومی نمایشگاه بزرگ فرهنگ فاطمی می‌خواهم تا کمی در مورد فعالیت‌های ویژه کودکان و نوجوانان در این نمایشگاه برای ما صحبت کند. ایشان می‌گوید: «حضور کودکان و نوجوانان در تمام بخش‌های نمایشگاه به ویژه بخش کودکان و نوجوانان بسیار پرشور و چشمگیر بود. در بخش کودکان و نوجوانان، بچه‌ها با شرکت در مسابقه‌های فرهنگی و کارگاه‌های هنری مثل کارگاه نقاشی، با گوشه‌هایی از زندگی پندآموز حضرت فاطمه زهرا (س) آشنا شدند. نمایش روایت‌هایی از زندگی پر برکت این حضرت در قالب تابلوهای نقاشی و دکورهای ساده کودکانه نیز به بچه‌ها کمک کرد تا مطالب آموزش داده شده در کارگاه‌ها را با اشتیاق بیشتری دنبال کنند.»

مجموعه بچه‌های امام زمان (علیه السلام)

لایه میانی لباس فضایی مانند یک بادکنک، فشار هوا را برای بدن فضاورد تنظیم می‌کند. در صورتی که این لایه وجود نداشته باشد، بدن فضاورد منفجر می‌شود! در نوک انگشتان نیز ماده‌ای از جنس سیلیکون قرار داده شده است تا انگشتان حس خود را از دست ندهند. در لایه درونی لباس نیز مقداری آب جریان دارد تا عمل خنک‌کنندگی بدن را به خوبی انجام دهد.

خانم اسلامی یکی از مربیان مسئول در سالن ویژه کودکان و نوجوانان هستند. خانم اسلامی در مورد مشارکت دانش آموزان در نمایشگاه بزرگ فرهنگ فاطمی می‌گویند: «بخش عمده‌ای از فعالیت‌های بخش کودک و نوجوان این نمایشگاه، توسط دانش آموزان مستعد در رشته‌های نقاشی، گرافیک و دکور انجام شده است. به طور مثال دانش آموزان مدرسه دخترانه هفده شهریور، از قبل افتتاح نمایشگاه، نقش چشمگیری در طراحی و ساخت دکور بخش کودک و نوجوان داشتند. آنها به طور داوطلبانه و شبانه‌روزی، با تمام نیرو تلاش کردند تا دکور قسمتهایی که برعهده آنها بود، سر موقع حاضر شود.» خانم اسلامی ادامه می‌دهد: «شکی نیست عشقی که در دل بچه‌ها نسبت به حضرت فاطمه (س) وجود دارد، بزرگ‌ترین انگیزه آنها برای حضور و فعالیت در این نمایشگاه بوده است. بنابراین بزرگ‌ترین هدیه برای تمام بچه‌ها، رضایت این بانوی بزرگوار و مهربان از تلاش‌ها و زحمات آنان است.»

دوست فرا رسیدن سالروز میلاد پر برکت حضرت زهرا (س) را به همه دستداران ایشان تبریک می‌گوید.

اکسیژن خالص و مورد نیاز فضاورد به وسیله منبع ذخیره اکسیژن تامین می‌شود. این منبع برای ۷ ساعت اکسیژن دارد و طوری ساخته شده است که کربن دی‌اکسید هوای بازدم را نیز جذب می‌کند. یک دست لباس کامل فضایی، ۱۱ میلیون دلار قیمت دارد که ۷۰ درصد این بها برای منبع ذخیره اکسیژن و سیستم‌های کنترل‌کننده لباس هزینه می‌شود.

دري به باغ بهشت
محمد علي دهقاني

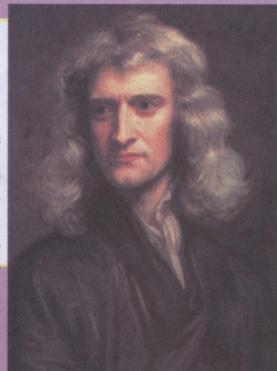
دُعای ابو حمزه ثُمالی

دعای ابو حمزه ثُمالی، یکی از دعاهای بسیار زیبا، پرمعنا و عارفانه «مفاتیح الجنان» است. این دعا را مردی مؤمن و پارسا به نام «ابو حمزه ثُمالی» از حضرت امام علی بن حسین - زین العابدین - (ع) نقل کرده و به همین جهت به نام «ابو حمزه ثُمالی» معروف شده است. دعای ابو حمزه ثُمالی، بسیار مفصل و طولانی است. حدود سی صفحه از کتاب را به خودش اختصاص داده و از این نظر، شاید طولانی‌ترین دعا باشد.

مشهور است که امام زین العابدین در ماه رمضان، بیشتر شب‌ها را شب زنده‌دار بود و به خواندن نماز و عبادت می‌گذراند. و چون نزدیک سحر می‌شد، این دعا را می‌خواند و با پروردگار راز و نیاز می‌کرد. بیشتر مردم، از آنجا که به دنبال کارهای ساده و راحت هستند، دل به خواندن دعایی مثل ابو حمزه ثُمالی نمی‌دهند؛ در حالی که اگر قدری صبر و حوصله داشته باشند، می‌بینند که این دعا پراز زیبایی، روشنایی و معرفت است.

نیوتن

آیزاک نیوتن متولد سال ۱۶۴۲ که به سال ۱۷۲۲ درگذشت از بزرگترین دانشمندان جهان است که جاذبه زمین را کشف کرد. او از سقوط سیب از یک درخت به این قانون طبیعی پی برد. همچنین طیف‌های رنگ خورشید را نیز که رنگین کمان را می‌سازند شناسایی کرد. نیوتن نشان داد که جاذبه چگونه اشیاء را به سوی خود می‌کشاند.

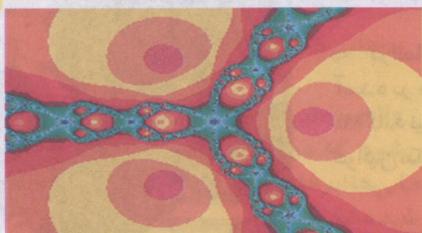
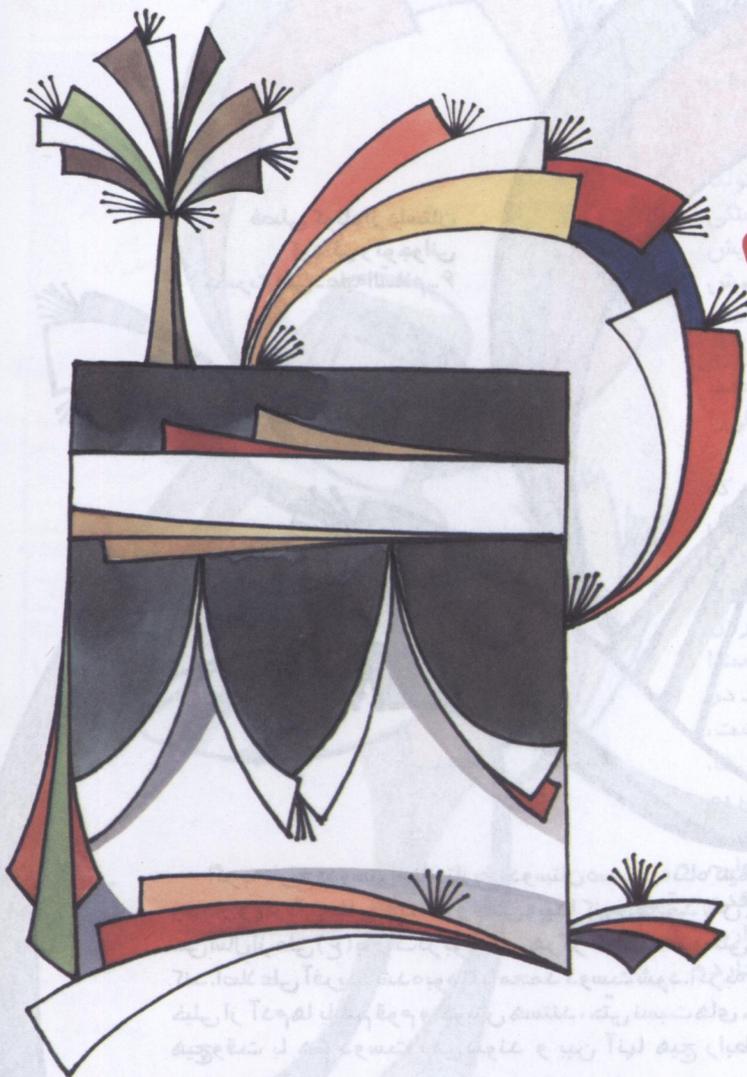

لغت نامه قرآنی

مرفا اول : ب

بیت

کلمه «بیت» در قرآن مجید بسیار زیاد به کار رفته است. این کلمه را در کتاب خدا، هم به صورت مفرد و هم به صورت جمع می بینیم. جمع این کلمه، «بیوت» است. بیت، به معنای خانه است؛ چه خانه انسان باشد و چه خانه دیگری. البته این کلمه بیشتر برای خانه انسان به کار رفته است. بیت، در زبان قرآن، محل آسایش، آرامش، راحتی و استراحت انسان است. جایی است که حریم خصوصی مرد یا زن و خانواده اوست، و هیچ شخص غریبه یا نامحرمی حق ندارد بدون اجازه به آن وارد شود. گاهی در قرآن «بیت» با کلمه دیگری ترکیب شده و معنای خاصی به خودش گرفته است، مثل: «بیت الحرام»، که همان «مسجد الحرام» است و مقدس ترین مکان هاست، که خانه کعبه را در دل خودش جا داده است.

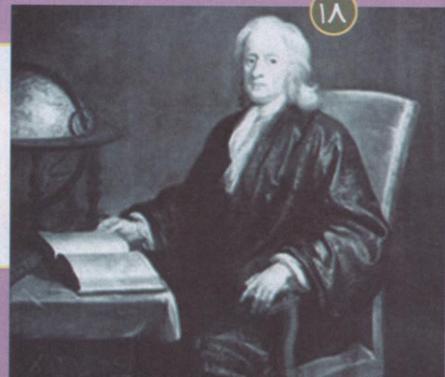
نیوتن ثابت کرد که دو سیاره نسبت به هم نیروی جاذبه دارند. او با رابطه ریاضی نیروی جاذبه و مسافت بین دو کره را که بر جاذبه موثرند، محاسبه کرد. محاسبه او این توانایی را به دانشمندان داده است که ماهواره ها را در محلی از زمین قرار دهند که هم به سمت زمین سقوط نکنند و هم از دسترس جاذبه زمین خارج نشوند.

فصلی کوتاه از داستان
کودکی و نوجوانی
حضرت علی - علیه السلام - ۶

دو دوست

اگر به تاریخ «دوستی»ها و تاریخ «دوستان صمیمی» نگاه کنیم، شاید بتوانیم دوستان صمیمی، وفادار و یکرنگی مثل «محمد» و «علی» پیدا کنیم. محمد (ص)، با آن که به سن و سال، حدود سی سال از علی (ع) بزرگ تر بود، ولی هرگز نتوانست دوستی به خوبی علی برای خودش پیدا کند. اصلاً علی آفریده شده بود تا با محمد دوست شود. اگر به دور و برمان نگاه کنیم، می بینیم خیلی از آدم‌ها با هم قوم و خویش هستند، حتی نسبت‌های خیلی نزدیکی با هم دارند، ولی هیچ وقت با هم دوست نمی شوند و بین آنها هیچ رابطه دوستانه‌ای وجود ندارد.

بر اساس یافته‌های نیوتن، دانشمندان توانستند از روی اثر جاذبه وارد آمده بر سیارات، سیاره پلوتون و نپتون را شناسایی کنند. اهمیت قوانین سه گانه نیوتن در این است که نشان می دهد هر چیز بر روی زمین تابع قوانین مکانیکی و فیزیکی است.

اما محمد (ص) و علی (ع) پیش از آن که به خویشاوندی خودشان فکر کنند، با هم دوست شده بودند. آن هم چه دوستانی، که مثل آن دورا خورشید و ماه تا آن روز ندیده بودند! دوستی محمد با علی، از همان روزهای اول تولد علی شروع شد؛ از همان روزهای قشنگی که محمد به دیدن عمو و زن عموش می‌رفت، قنناق سفید علی را در آغوش می‌گرفت و به آرامی تاب می‌داد و برایش لالایی‌های زیبای عربی می‌خواند. آن وقت علی لبخند می‌زد و محمد لبخند می‌زد و خم می‌شد و لبخند علی را می‌بوسید!

انگار در یکی از همان روزها بود که محمد فهمید با چه شیر بچه‌ای روبروست! چون همین که قنناق نوزاد را برداشت، دید علی با نیروی دست و پاهایش، و تقلایی که از درون قنناق کرده، قنناق را پاره کرده است! اوج دوستی محمد و علی را باید در زمانی دید که علی به سن هفت، هشت، و نه سالگی رسیده بود. در این سال‌ها، محمد (ص)، بیشتر روزها یک حریم خصوصی و یک خلوت تنهایی داشت، که هیچ کس را به آن راه نمی‌داد. اما علی، خیلی زود این اجازه را پیدا کرد که قدم به درون غار تنهایی محمد بگذارد. ادامه دارد

سحابی‌ها

واژه سحابی به توده‌ای از گرد و غبار کیهانی گفته می‌شود که در شب بهتر دیده می‌شود. بسیاری از سحابی‌ها ابرهای عظیمی هستند که از گاز و ذرات کیهانی پوشیده شده‌اند.

جدول پله‌ای!

- افقی**
- تمام و بی‌عیب و نقص.
  - خانمی که همسرش فوت کرده باشد.
  - قول و سخن.
  - پدر خودمانی!
  - با دامن یا شلوار می‌پوشند.
  - خدمتگزار.
  - مرکز استان مرکزی.
  - مرکز استان مازندران.
  - بیمار.
  - کمک و مدد.
- عمودی**
- از نت‌های موسیقی.
  - علامت مفعول بی‌واسطه.
  - به اسارت گرفته شده.
  - شادمان و خشنود.
  - از تبخیر آب به وجود می‌آید.
  - از رنگ‌های فرش.
  - یکی بود، یکی نبود، زیر گنبد...
  - واجب و ضروری.
  - از غذاهای اصلی ما ایرانیان، که با پلو خورده می‌شود.
  - اشاره.
  - درخت انگور.
  - کوبیده و نرم شده.

پاسخ جدول شماره گذشته

جدول آدم آهنی

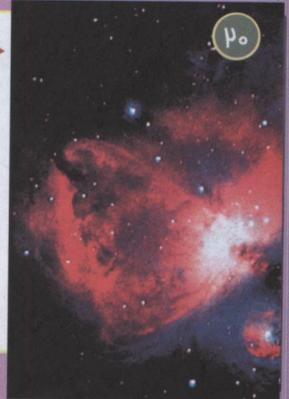
د	و	ن	م	د	و	ن	م		
ی	و	ا	ش	ی	و	ا	ش		
م	س	ر	ت	م	س	ر	ت		
ت	ی	س	ی	س	ی	س	ی		
م	ر	م	ر	م	ر	م	ر		
ا	ز	ا	ز	ا	ز	ا	ز		
ی	ر	ا	ب	د	ا	ب	د		
ا	ی	ا	و	ا	و	ا	و		
م	س	ر	ت	م	س	ر	ت		
ت	ی	س	ی	س	ی	س	ی		
ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر	ر		
د	م	ر	ت	د	م	ر	ت		
ا	ی	ا	و	ا	و	ا	و		
ن	م	س	ر	ت	ن	م	س	ر	ت

اوریون

بیشتر سحابی‌ها شکل گداخته‌ای دارند که با نوری قرمز رنگ ناشی از گاز هیدروژن مشخص می‌شوند. این نور از گرمای ناشی از تشعشعات ستاره‌های نزدیک حاصل می‌شود.

بزرگترین سحابی قابل مشاهده از سطح زمین که بدون چشم مسلح نیز دیده می‌شود، سحابی اوریون نام دارد. درون سحابی اوریون، سحابی دیگری به نام سحابی کله‌اسبی به صورت سیاه‌رنگ دیده می‌شود.

۲۵

«و سبب خیلی خیلی قوی من!» (۸) نوشته و طرح از مانا نیکبختی

اینه جان، هم آشغالی که بوش بهتر باشه خوشمزه تر نیست!

بله؟ ما در نزاریده کسی رو که بهتر از شما قلی کتاب درست کنه!

اوم... اوم... خوب کتابش به کم آبراره اما باید اینجوری باشه، خودم دستورشو از برنامه نامه نامه خوانه بره می گردیم و تلویزیونی یادگیر فتم!

اوم... بفر ما: بیرونش سوخته، تووش نپخته!

یعنی چه! بد من چنطاه رو!

سحابی خرچنگ

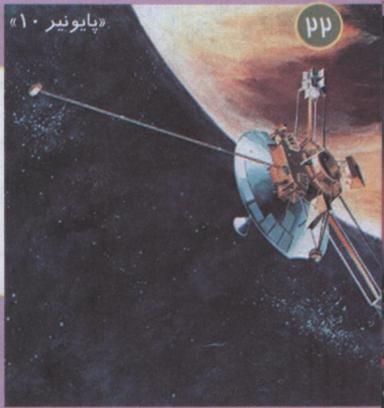

سحابی پلانتری، از گاز و گرد و غباری رقیق تشکیل شده است که سحابی دیگری به نام سحابی حلقه‌ای یا لیبرا درون آن قرار گرفته است از نوع دیگری از سحابی به نام سحابی خرچنگ در سال ۱۰۵۴ پس از میلاد نیز گزارش شده است.

حیات خارج از زمین

ET خلاصه شده کلمه‌ای است که معنای آن زندگی مانند انسان در خارج از زمین است. «پایونیر ۱۰» کاوشگر فضایی است که به همراه «پایونیر ۱۱» برای جستجوی حیات در خارج از زمین به فضا اعزام شده است. این دو کاوشگر اطلاعات ضبط شده‌ای از انسان، خصوصیات زمین و اطلاعات دیگر توسط رادیوتلسکوپ آرسیبو به فضا منتشر می‌کند تا اگر موجود زنده‌ای وجود داشت به آنها پاسخ بگوید.

من آداشو او مردم، همه اش کلک بود! حالا بدوین تا بیدار نشده!

تو هم که از این کباب خوری پس چرا خوابت نگرفت شاخ طلا؟

خوووو... پف فف!

تیج مولوچ

رفن دو نشتم شاقلی هنوز شجا یستونک می خوره!

اهاا!

... حواست کیاست خواهر؟ چیزی شده؟

چی بگم نهنگان... مشن کامینر به مزتیبه خیلن حالتش بده...

همان هنگام، خانم مثل کامینر!

آره خلاصه آنر سا خاتون جان، شوهرم؟ مش رحیم، خیلن عصبانیه می کن چون نوره به مرغرونی چند نفر دیگه از اهالی هم جمله کرده...

کهکشان NGC 253

به تازگی از کهکشان NGC 253 علایم وجود ماده شیمیایی «فرمالدئید» دریافت شده است که ممکن است دلیل بر وجود ماده زنده‌ای در این کهکشان باشد.

نمودار H-R

هرتز پرونگ (H) و راسل (R) دانشمندان ستاره‌شناسی بودند که بر اساس رنگ و درخشش ستاره‌هایی که رصد می‌کردند، نموداری ترسیم کردند و به اطلاعات جالبی دست یافتند. ستاره‌هایی که دمای سردی دارند معمولاً به رنگ قرمز یا مایل به قرمز و زرد رنگ دیده می‌شوند. ستاره‌های داغ و فروزان به رنگ سفید یا آبی دیده می‌شوند. ستاره‌هایی که سفید یا آبی رصد می‌شوند، معمولاً بزرگتر و جوانتر هستند. این نمودار از سال ۱۹۱۳ کاربرد دارد.

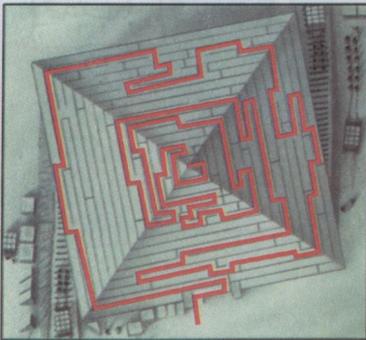
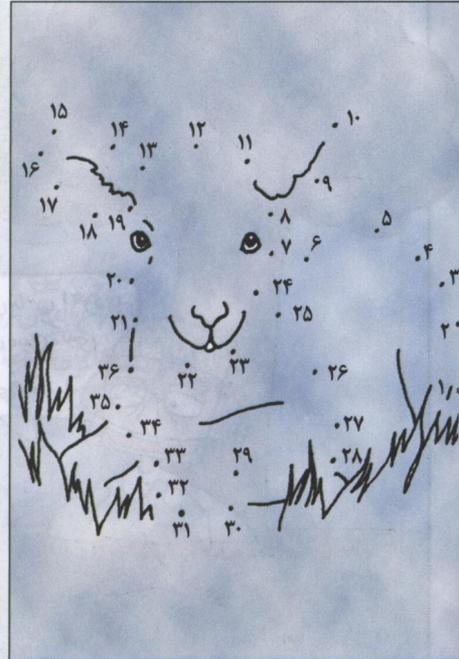

ملاقات ۲ جانور ماقبل تاریخ

«تری سر اتوپس» می‌خواهد دوستش «برونتوزوروس» را ملاقات کند. راه را نشان‌شان دهید.

کدام جانور!؟

اگر از شماره ۱ تا ۳۶ را به هم وصل کنید، متوجه خواهید شد این چه شکلی است.

پاسخ سرگرمی
شماره گذشته:

بازی در
اهرام
سه گانه

کهکشان راه شیری

کهکشان راه شیری

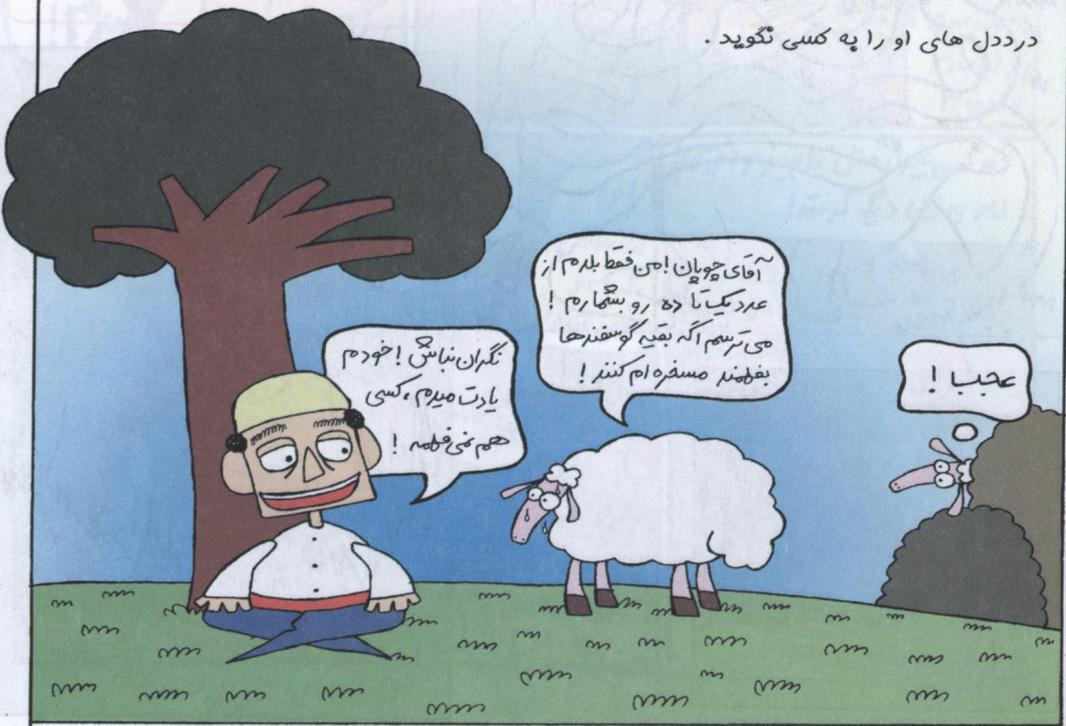
کره زمین در کهکشان راه شیری واقع شده است. این کهکشان که از گروه بی شماری از ستارگان تشکیل شده به سمت جنوب غربی کشیده شده است در گذشته در فرهنگ ما به این کهکشان راه مکه گفته می‌شد.

ضرب المثل هفتت:

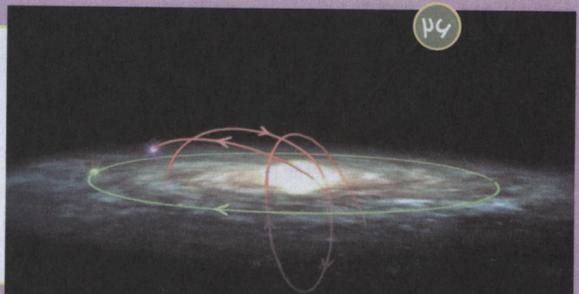
آبروی کسی را بردن

داریوش رمضانی

یک روز یکی از گوسفندها پیش آقای چوپان رفت و کمی درد دل کرد و از آقای چوپان خواست که درد دل های او را به کسی نگوید.

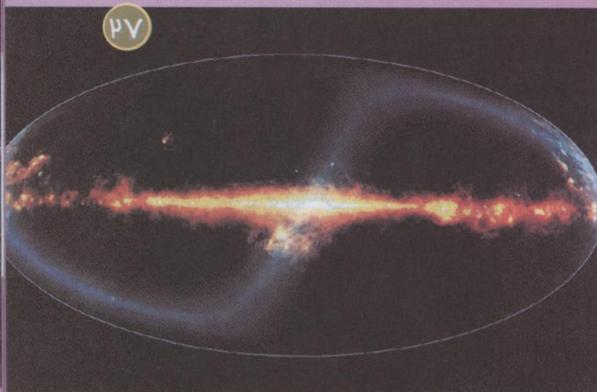

کهکشان راه شیری به شکل ابری عظیم و سفید در آسمان شب با چشم معمولی دیده می شود. وسط این کهکشان گودال بزرگ سیاه رنگی دیده می شود. کهکشان ها به شکل مارپیچ دیده می شود. خورشید ما یکی از بیلیون ستاره هایی است که روی بازوی این مارپیچ عظیم وجود دارد!

امیدوارم شما از اون بچه هایی نباشید که دوست دارند آبروی دیگران را ببرند .

راه شیری به اندازه ۱۰۰ هزار سال که نور مسافت طی کند درازا دارد و به اندازه هزار سال که نور مسافتی را به پیماید ضخامت و کلفتی آن است.

ستارگان یورو ۲۰۰۴

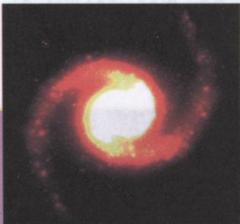
پسر محبوب اسپانیا

تمام کننده بودن در بازی فوتبال، یک امتیاز خوب برای بازیکن است. «رائول گونزالز»، یک تمام کننده موفق و جسور است. هر چند به ظاهر «رائول» که نگاه کنید، تصور شکنندگی و ظرافت می کنید، اما او به اندازه کافی مقاوم است. رائول از خانواده‌ای است که همه آنها از پیر و جوان، طرفدار تیم «آلتیکو مادرید» بودند. اما او سرانجام سر از رئال مادرید درآورد. بدشانسی رائول در این است که در سطح ملی افتخارات کمی دارد، زیرا تیم ملی فوتبال اسپانیا چند سالی است که درخشش فوق العاده‌ای نداشته است. مثلاً اسپانیا در جام جهانی ۹۸ در همان دور اول حذف شد و یا در یورو ۲۰۰۰، با یک ضربه پنالتی، تیم فرانسه، توانست اسپانیا را حذف کند. در جام جهانی ۲۰۰۲ نیز به علت مصدومیت، رائول نتوانست در کنار تیم باشد.

عالم ۲۸

جهان، گیتی و کیهان هر چیزی است که تاکنون درباره آن شنیده و خوانده ایم و همه آن چیزی است که در زمان و مکان قرار می گیرند. عالم در واقع فضایی تو خالی است که پر از انرژی و ماده است. تخمین زده می شود که عالم، حدود ۱۵ بیلیون سال سن دارد. این سن تقریبی است زیرا ستارگانی در کیهانها یافت شده اند که بین ۱۴ تا ۱۸ بیلیون سال عمر دارند. بنابراین یا باید عمر ستارگان پیدا شده کمتر باشد یا اینکه عالم، سنی بالاتر از ۱۵ بیلیون سال دارد.

دورترین کیهانی که بشر توانسته مسافت آنرا اندازه بگیرد حدود ۱۳ بیلیون سال که نور با سرعت سیصد هزار کیلومتر در ثانیه حرکت کند با ما فاصله دارد! چیزی حدود ۱۳۰ بیلیون تریلیون کیلومتر!

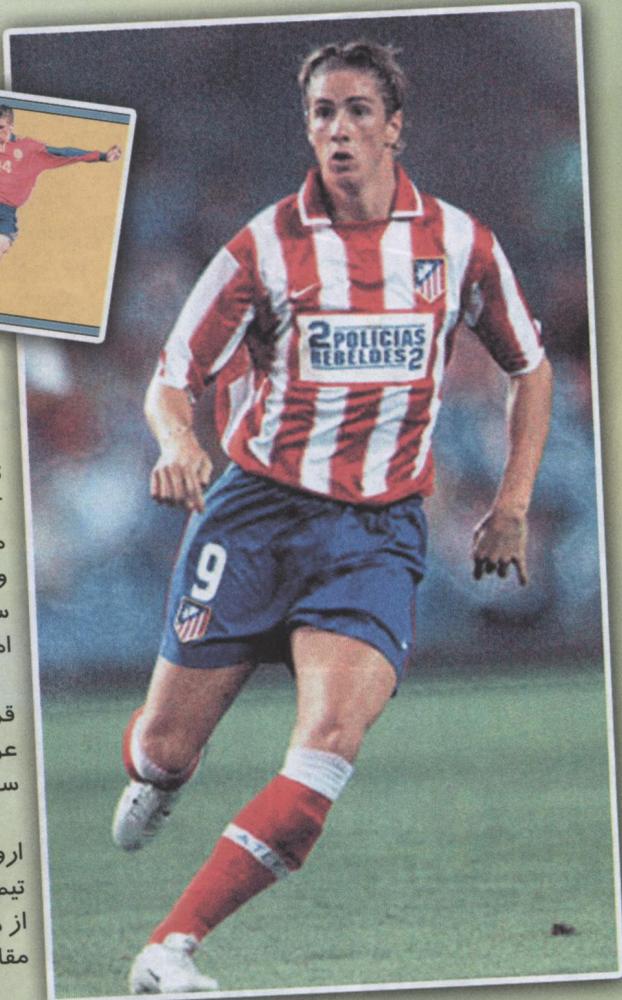

مهاجم جوان اسپانیا

«فرناندو تورس» مهاجم قد بلند، با قدرت و جوانی است که مدتی است نام خود را به عنوان ستاره جدید فوتبال اسپانیا مطرح کرده است. تورس تمام خصوصیات یک مهاجم کامل را داراست. کارشناسان او را با «مارکوفون باستن» هلندی مقایسه می‌کنند. او از بازیکنان آتلتیکو مادرید است و می‌گوید «پدر بزرگم به من تاکید کرده که هدفم سر بلندی آتلتیکو باشد. من مایلم مانند رائول باشم، اما با پیراهن سرخ و سفید.»

فرناندو تورس تا سال ۲۰۰۸ میلادی با آتلتیکو قرارداد دارد. قد بلند و قدرت مهار توپ در او، از عوامل مهمی است که باعث شده تا فرناندو جزو سه مهاجم برتر در فوتبال اسپانیا باشد. درخشش تورس از رقابت‌های زیر ۱۶ سال اروپا آغاز شد. او در ۱۷ سالگی اولین بازی با پیراهن تیم باشگاهی اش آتلتیکو مادرید را تجربه کرد. او از همان زمان با رائول، فوق ستاره رئال مادرید، مقایسه می‌شد.

فیل به صورت مورب (کج) روی صفحه بازی حرکت می‌کند. حرکت یک فیل از خانه سفید، و حرکت دیگر از خانه سیاه است. آنها در تمام مدت بازی، در رنگ‌های خودشان باقی می‌مانند.

حمله فیل، فیل اسب سفید را می‌گیرد.

(ادامه دارد)

آشنایی با مهره‌های شطرنج

فیل

مترجم: لادن شریعت‌زاده

قسمت دوم

عالم ثانیه به ثانیه بزرگتر می‌شود. بر اساس یک فرضیه کهکشانی‌ها در حال دور شدن و دورتر شدن هستند و گسترش پیدا می‌کنند.

مسابقه ورزشی

شماره (۱۷)

(۱) تصویر یکی از صحنه‌های مسابقات فوتبال یورو ۲۰۰۴ را می‌بینید که در پرتغال برگزار شد. برای ما به نشانی مجله نامه بنویسید و به این پرسش پاسخ دهید:

○ تصویر مربوط به دیدار کدام دو تیم است؟

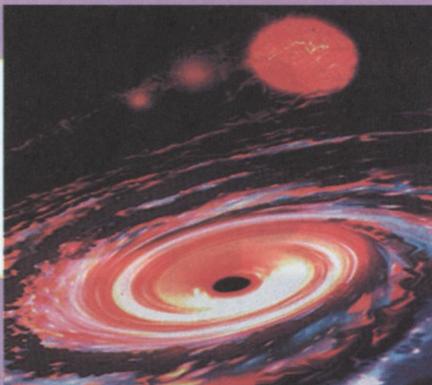

(۲) تصویر یکی از صحنه‌های مسابقات فوتبال باشگاهی کشورمان را می‌بینید. برای ما به نشانی مجله نامه بنویسید و به این پرسش پاسخ دهید:

○ تصویر مربوط به دیدار کدام تیم‌های باشگاهی است؟

پاسخ‌های خود را به نشانی مجله ارسال کنید. روی پاکت بنویسید: «مربوط به مسابقه ورزشی شماره ۱۷» سپس پاسخ خود را به صورت فوتبال خارجی و فوتبال داخلی جدا کنید.

سیاهچاله‌های فضایی

سیاهچاله‌های فضایی مکان‌هایی در فضا هستند که جاذبه در آن نقاط بسیار قوی است. قدرت جاذبه آنقدر زیاد است که پرتو نور را نیز به سمت خود خم می‌کند! اگر شما درون یک سیاهچاله فضایی بیفتید مانند یک ماکارانی کش پیدا می‌کنید!

یک داستان مصور اخلاقی

کم کاری در ادارات و انجام ندادن درست کارهای اداری هر چند یکبار در جوامع غربی شایع می‌شود. روانشناسان معتقدند که با آموزش صحیح می‌توانند کودکان را از همان ابتدا به مقررات اداری و کار دولتی آشنا کنند. براین اساس در سال ۱۹۸۹، «اسکات آدامز» طراح و تصویرگر داستان‌های مصور براساس سفارشی که دریافت کرده بود، شروع به طراحی مجموعه داستان مصور «دیلبرت» کرد. دیلبرت کارمند وظیفه‌شناسی بود که در برابر تخلف اداری، کم کاری و مانند آن مقاومت می‌کرد. برعکس «دوگبرت» او را به درست انجام ندادن امور تشویق می‌کرد. در این مجموعه داستان مصور که تا اواسط دهه ۱۹۹۰ میلادی چاپ می‌شد، شخصیت‌هایی مانند آلیس، تینا، والی، آلبرت و فرشته بدبینی نیز حضور داشتند.

کارنگاتور «اسکات آدامز» به قلم خودش

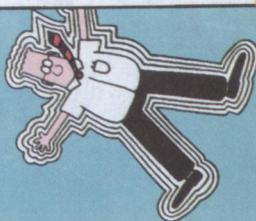
نیکلای کوپرنیک متولد سال ۱۴۷۳ در لهستان است اما از آنجایی که خواهرزاده شاهزاده بیسپاب بود، دوران زندگی خود را در آلمان گذراند. او اولین ستاره‌شناسی است که اعلام کرد زمین به دور خورشید می‌گردد.

در مرکز هر کهکشانی ممکن است سیاهچاله‌هایی وجود داشته باشند امروزه علاوه بر سیاهچاله‌ها از سفید چاله‌هایی نیز صحبت می‌شود که ممکن است تونلی در زمان باشند. و با ورود به آنها سفری در زمان صورت گیرد.

دیلبرت

اثر: اسکات آدامز

تا قرن ۱۶ میلادی تصور می شد که زمین مرکز عالم است و همه چیز از جمله خورشید و سیارات دیگر گرد آن می چرخند. کپرنیک با انتشار کتاب معروف خود این تصور نادرست را مورد تردید قرار داد. کلیسای کاتولیک آن زمان عقیده کپرنیک را قبول نداشت کتاب او را به مدت ۳۰۰ سال تحریم کرد!

نکته مهم در نظریات کپرنیک آن است که تئوری او بر اساس مشاهدات ستارگان نبود، بلکه بر پایه محاسبات ستاره شناسی که از گذشتگان بر جای مانده بود او نتیجه گرفت که زمین مرکز عالم نیست.

عروسک‌های حوله‌ای

وسایل مورد نیاز:

- لیف حوله‌ای (که لبه‌های آن، مانند دستکش، گرد باشد)
- روزنامه
- سوزن
- نخ و رشته
- قیطان یا بند و طناب نازک به درازای ۴۵ سانتی متر برای دست‌های عروسک (۳ رشته در ۳ رنگ مختلف)
- قیطان یا بند ضخیم به هم تابیده به درازای ۳۵ سانتی متر برای پاهای عروسک (به شکل نگاه کنید)
- چسب نواری شیشه‌ای
- قیچی
- چسب مخصوص کاردستی
- تکه پارچه‌هایی در قطع ۱۲×۳۰ سانتی متر.
- تکه‌هایی از پارچه‌های نمدی به رنگ‌های سیاه، سفید، قهوه‌ای، نارنجی، قرمز و صورتی
- نخ کاموا به رنگ‌های مناسب برای

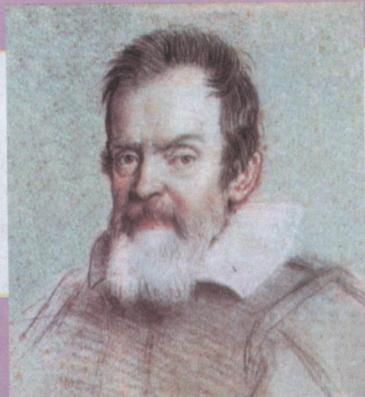
روش کار:

اگر لیف حوله‌ای به شکل دستکش در دسترس ندارید، می‌توانید پارچه حوله‌ای را از سه طرف به هم بدوزید و گوشه‌های بالای لیف را به طرف داخل تا بزنید تا حالت گرد پیدا کند. و اما مراحل انجام کار:

۱- داخل یک توپ را با روزنامه مچاله شده پر کنید و آن را به داخل لیف (قسمت گرد آن) فرو ببرید (به جای سر عروسک). با بند یا نخ در قسمت گردن دور پارچه، پیچی ایجاد کنید و گره بزنید. داخل توپ بزرگ‌تری را پر از روزنامه کنید و آن را زیر گردن داخل لیف قرار دهید (به جای بدن عروسک). لبه‌های زیر کار را تو بزنید و با چند بخیه، پایین کار را بدوزید، به طوری که سر باز کار بسته شود. می‌توانید برای این لبه‌ها یک قیطان نسبتاً ضخیم به کار ببرید تا به زودی باز و پاره نشود. دنباله همین قیطان یا طناب ضخیم از دو طرف می‌تواند به جای پاهای عروسک استفاده شود. برای این که در انتهای این طناب یا بند ضخیم، ریش‌ریشی ایجاد نشود، با چسب نواری شیشه‌ای، دور تادور انتهای پاها را بچسبانید (به شکل دقت کنید). با چند بخیه یک دامنه از پارچه‌های رنگی درست کنید و با چند کوک به وسط بدن عروسک بچسبانید.

از نظریات کپرنیک بعدها در سال ۱۶۰۹ دانشمند دیگری به نام گالیله استفاده کرد. او که تلسکوپ مخصوص خود را ساخته بود، رسماً اعلام کرد که همه چیز در منظومه شمسی بر گرد خورشید می‌گردد.

گالیله

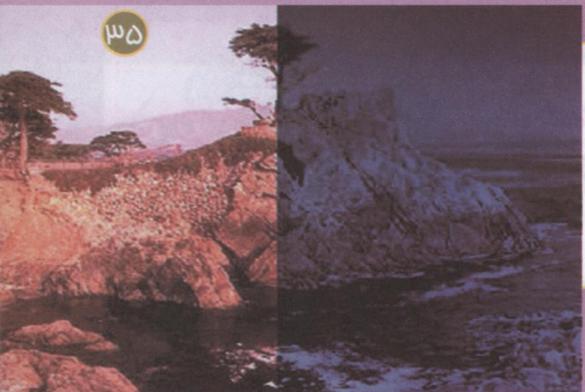

۲ - طناب یا بند نازک تر را در ۳ رشته با ۳ رنگ مختلف دور گردن عروسک بپیچانید، در دو طرف گردن گره بزنید و انتهای بندها را به هم بتابانید تا جای دست‌ها را بگیرید. انتهای کار را، مانند پاها، با چسب بچسبانید.

۴ - در پایان با پارچه‌های نم‌دی رنگی، اجزای صورت عروسک را درست کنید و بچسبانید (به شکل دقت کنید). عروسک شما آماده است، می‌توانید برای تزئین موهای عروسکتان، از روبان‌های رنگی استفاده کنید. حتی می‌توانید موهای عروسک را باز نگه دارید یا ببندید.

۳ - ۳۰ رشته نخ کاموا را به صورت یک اندازه ببرید و با ۳ عدد کوک در سه نقطه متفاوت به سر بچسبانید.

شب و روز

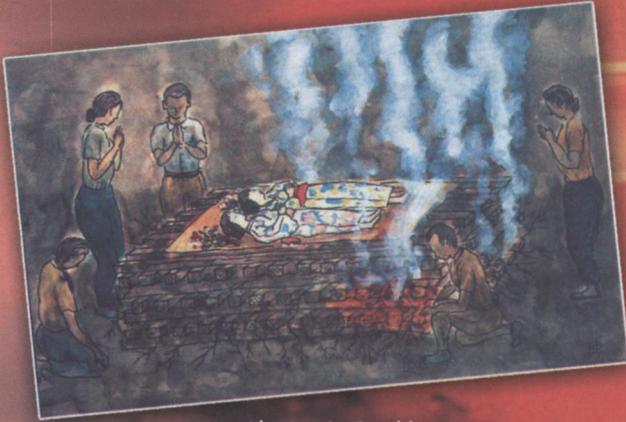
می‌دانیم هر گاه نیمه زمین رو به خورشید قرار گیرد؛ روز و نیمه مقابل شب است. یک شبانه روز مدت زمانی است که ستارگان در محل قبلی خود (قبل از چرخش زمین) دوباره دیده می‌شوند. این زمان عبارت است از ۲۳ ساعت و ۵۶ دقیقه و ۴/۰۹ ثانیه، یا همان ۲۴ ساعت!

سو آن بمب لعتی!

حساب دانشمندان از بعضی سیاستمداران جداست. دانشمندان با اختراعات، پژوهش‌ها و تحقیقات خود، خواسته یا ناخواسته به راحت‌تر زندگی کردن انسان کمک می‌کنند. در ماجرای بمب اتمی هیروشیما نیز که در ۱۵ مرداد سال ۱۳۲۴ هجری شمسی (۱۹۴۵ میلادی) اتفاق افتاد، هر چند دانشمندانی مثل انریکو فرمی، اوتوهان و آلبرت انیشتین سازنده بمب اتمی به حساب می‌آیند، اما سوءاستفاده سیاستمداران آن زمان آمریکا از انرژی اتمی، باعث بروز این فاجعه تاریخی شد.

در این فاجعه که باعث کشته و مجروح شدن صدها هزار نفر در شهرهای هیروشیما و ناگازاکی شد، دانشمندان سازنده بمب به استفاده غیرانسانی از این اختراع اعتراض داشتند. «انریکو فرمی» فیزیکدان ایتالیایی که

نقاشی یک کودک ژاپنی

به مناسبت سالگرد بمباران اتمی هیروشیما

یک روز در کره تیر که در منظومه شمسی ما واقعست، برابر ۵۹ روز زمین است!

تیر

۱۳۶

اولین واکنش شکافته شدن هسته اتم را به طور عملی انجام داد، خود قبلاً از دست حکومت استبدادی ایتالیا در سال ۱۹۳۸ میلادی (۱۳۱۷ هجری شمسی) به آمریکا فرار کرده بود. او به خاطر وارد کردن نوترون (ذره‌ای در اتم) به هسته عنصر اورانیوم، توانسته بود عنصر جدیدی به نام «پتونیوم» بسازد. به همین خاطر جایزه نوبل در سال ۱۹۳۸ به او تعلق گرفت. او پس از دریافت جایزه دیگر به ایتالیا بازنگشت، به آمریکا رفت و استاد دانشگاه کلمبیا شد. غافل از آن که از چاله به چاه افتاده است! «اوتو هان» فیزیکدان و شیمیدان آلمانی نیز که هسته اورانیوم را برای اولین بار شکافته بود و متوجه انرژی زیاد درون آن شده بود، بعدها از مخالفان سرسخت سلاح‌های اتمی شد. البته او شکافته شدن هسته اورانیوم را رسماً اعلام نکرده بود، اما بعدها در سال ۱۹۴۴ میلادی (۱۳۲۳ هجری شمسی) به سبب کشف شیوه شکستن هسته اورانیوم، برنده جایزه نوبل در رشته شیمی شد. عنصر شماره ۱۰۵ جدول تناوبی عناصر شیمیایی به افتخار او «هانایوم» نام نهاده شده است.

***

همه ساله در سالگرد فاجعه اتمی هیروشیما، بچه‌های ژاپن هزار پرنده کوچک کاغذی می‌سازند. براساس یک باور قدیمی در این کشور، هر بیماری که هزار پرنده کوچک کاغذی درست کند، از بیماری نجات پیدا می‌کند. «ساداکو» یک کودک ژاپنی بود که در جریان بمباران اتمی، به سرطان خون مبتلا شده بود. او پس از آن که هزارمین پرنده کاغذی خود را به نیت شفا یافتن ساخت، رخت از جهان برکشید.

اثرات سوختگی اتمی

نقاشی یک کودک ژاپنی

در کره مشتری چون سرعت چرخش این سیاره بیشتر از زمین است. یک روز برابر ۱۰ ساعت زمین است!

بولیوی یکی از کشورهای آمریکای جنوبی است. آمریکای جنوبی و مرکزی، زمانی مستعمره اسپانیا و پرتغال بودند. هنوز هم آثاری از این دو کشور در زبان، مذهب، فرهنگ و حتی دولت این سرزمین به جا مانده است. در بیشتر این کشورها از جمله بولیوی، که تقریباً در مرکز آمریکای جنوبی قرار گرفته است؛ بی ثباتی، فقر همه گیر و وام گرفتن از کشورهای خارجی دیده می شود. به این دلایل، سطح زندگی مردم در بولیوی (مانند شیلی، پرو، اکوادور و ...) پایین است. لاپاز پایتخت این کشور، مرتفع ترین پایتخت در جهان است، زیرا حدود ۳۶۶۰ متر از سطح دریا بالاتر است. به این دلیل، خارجیانی که به لاپاز می آیند، در روزهای اول، دچار کمبود اکسیژن می شوند! زیرا می دانیم هر چه از سطح زمین بالاتر برویم، مقدار اکسیژن کم می شود. البته این مشکل بعد از مدتی به دلیل سازگاری بدن، برطرف می شود.

بچه های بولیوی

زمان یک روز در مریخ تقریباً شبیه زمان یک روز در زمین است. یعنی ۲۴/۶ ساعت!

مریخ

کوه «آند» و شتر مخصوصی به نام «لاما» از مشخصه‌های معروف بولیوی و شیلی است. آموزش و پرورش در مدرسه‌های بولیوی از سال ۲۰۰۰ میلادی اصلاحات زیادی پیدا کرد. از این سال به بعد، از فن آوری رایانه‌ای یا IT در مدارس بولیوی استفاده زیادی شده است. سطح آموزش بچه‌ها نسبتاً خوب است و تا ۱۴ سال، آموزش آنها اجباری است.

فلوت یا نی لبک «کوینا» که از چوب درخت بامبو ساخته می‌شود، به موسیقی کشور بولیوی، ویژگی جهانی داده است، به صورتی که نوای فلوت بولیوی در همه جهان شناخته شده است.

پوشش محلی مردم در بولیوی «پونچو» نام دارد. یک دست پونچو، شامل یک کلاه و یک شنل است که اهالی کوهستان معمولاً از آن استفاده می‌کنند. برخلاف کشور کلمبیا که قاچاقچیان مواد مخدر در آن فعالند، در بولیوی و شیلی آمار جرم و جنایت کم است.

زمان یک روز در سیاره ونوس
حدود ۵۸۳۲ ساعت زمین است!

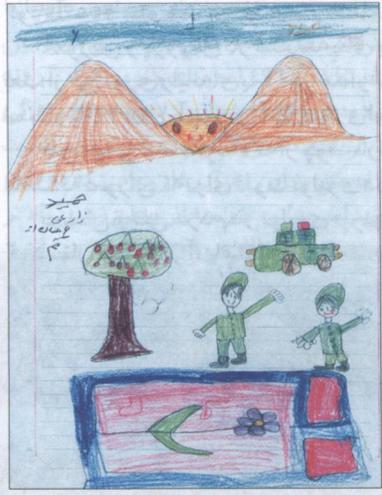

ونوس

زنبور طلائی

مجمد زارعی / ۶ ساله / از قم

مجمد جهاد باقری / ۸ ساله / از زنجان

خانم جوانی مشغول جارو کردن خانه بود، پنجره اتاق را باز کرد تا گرد و غبار از پنجره بیرون برود. زنبور طلایی کنار پنجره آمد. پنجره باز را که دید خیلی خوشحال شد. بال و پری زد و با عجله وارد خانه شد. کمی بعد گرد و غبار که بیرون رفت، خانم جوان کنار پنجره آمد و آن را بست و به کارهای دیگر خانه مشغول شد. زنبور طلایی با خوشحالی از این طرف خانه به آن طرف پرواز می کرد و روی هر چیزی که می دید می نشست و آن را بو می کشید.

مدتی از گردش زنبور طلایی توی خانه گذشت که کنار پنجره آمد و به بیرون نگاه کرد. زنبور کوچکی از آن طرف پنجره او را دید و به طرفش آمد. زنبور کوچک گفت: «سلام دوست عزیزم زنبور طلایی، می توانی پنجره را برای من باز کنی؟ خیلی دوست دارم پیش تو بیایم.»

زنبور طلایی خندید و گفت: «پنجره را باز کنم؟» زنبور کوچک گفت: «بله زنبور طلایی، پنجره را برایم باز کن. من می خواهم بیایم تو.» زنبور طلایی بال و پری زد، خندید و گفت: «توی این خانه، زنبور کوچکی مثل تو را راه نمی دهند. اینجا زنبورهای بزرگی مثل من می توانند وارد شوند، زنبورهایی که ارزشمند هستند و خیلی زیبايند.»

زنبور کوچک خودش را به شیشه چسباند و گفت: «خواهش می کنم پنجره را باز کن. چه اشکالی دارد من هم بیایم تو؟» زنبور طلایی در حالی که پرواز می کرد، گفت: «توی این خانه، گل های رنگارنگ زیادی وجود دارد که فقط زنبوری مثل من لیاقت دارد آنها را ببیند و رویشان بنشیند و آنها را بو کند.» زنبور کوچک بالا و پایین پرید و باز هم از زنبور طلایی خواهش کرد که پنجره را برایش باز کند. زنبور طلایی کم کم داشت عصبانی می شد فریاد زد: «چند بار بگویم این خانه جای زنبورهای بزرگی مثل من است، نه زنبور کوچکی مثل تو؟ برو و مزاحم گردش و تفریح من نشو!» هنوز زنبور طلایی مشغول سرزنش کردن زنبور کوچک بود که خانم جوان فریاد زد: «زنبور! زنبور!» و بعد به طرف آشپزخانه رفت و با یک جاروی بلند آمد و به جان زنبور طلایی افتاد. چند لحظه بعد بدن بی رمق زنبور طلایی را توی خاک انداز گذاشت و از پنجره بیرون انداخت. زنبور کوچک نفس راحتی کشید، خدا را شکر کرد و به طرف باغچه گل ها پرواز کرد.

عبدالرضا صمدی / بیرجند

«دوستان دوست»

- مشهد مقدس: مریم حسن زاده ۸ ساله
- تربت جام: سیما سلیمانپور
- قم: وحید جعفری ۱۲ ساله
- چالوس: علیرضا علوی
- دماوند: ساسان دهقانی و سهیل کی ماری
- تهران: آمنه جلالی ۸ ساله، آناهیتا جمشیدی مقدم ۱۰ ساله، سارا باقر زواری، سینا لعل نور، سارا صمدی، شیوا کامرانی ۹ ساله، دانیال احدوند (شهر ری) ۱۲ ساله، بهنام ایروانی، محمود زکی پور، داوود آذرنیا، میلاد جدیدی، محمد پورندیم ۱۳ ساله، علیرضا سیب سرخی، امیر حسین علیوندلای، امیر محمد قشمیان.

- اصفهان: احمد رضا آقاخانی، زهرا نصر اصفهانی ۹ ساله، ستاره محدث ۱۱ ساله
- درگز خراسان: سالار شکوهمند ۹ ساله
- شیراز: مانده ثابت
- کاشان: احسان علینزاده ۱۰ ساله، سروش سلطانی مطلق، فرزانه معمار ۱۰ ساله، محمد مهدی نراقی
- آذربایجان غربی (بوکان): سوران عبدپور، سید آرام عبدی پور، بهروز نثاری، محسن اسدی، ابراهیم عبدی پور، طاهر احمدی، بهروز محمودی، رضا یوسفی، سعدون خلیغ، محمد رنجبری، علی شیری
- همدان: رضا و نرگس فائزی

فرود بر ماه

«لونا ۹» اولین سفینه ای است که با سطح ماه تماس پیدا کرد. این سفینه محصول روسها بود و ماموریت خود را در سال ۱۹۶۶ میلادی به انجام رسانید.

«لونا ۹»

فرستنده:

نشرویح

نشانی:

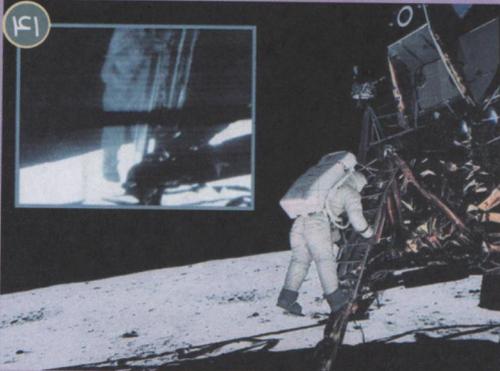

تهران - خیابان انقلاب - چهارراه حافظ - پلاک ۹۶۲
امور مشترک کان مجله هفتگی «دوست»

دوست

۱۴۱

در تیر ماه سال ۱۹۶۹ میلادی (۱۳۴۸ هجری شمسی) فضانورد امریکایی به نام نیل آرمسترانگ به همراه ادوین آلدین اولین انسان‌هایی بودند که بر سطح ماه قدم گذاشتند و به این ترتیب به آرزوی دیرینه بشر برای سفر به کرات و سیارات دیگر جامه عمل پوشاندند.

دوست

بهای اشتراک ، تا پایان ۱۳۸۳ ○ هر ماه ۴ شماره ه ، هر شماره ۱۷۵۰ ریال

مبلغ اشتراک را به حساب شماره ۵۲۵۲ بانک صادرات میدان انقلاب کد ۷۶

به نام موسسه تنظیم و نشر آثار امام (ره) واریز کنید.

(قابل پرداخت در کلیه شعب بانک صادرات در سراسر کشور)

فرم اشتراک را همراه با رسید بانکی به نشانی :

تهران ، خیابان انقلاب ، چهار راه حافظ پلاک ۹۶۲ امور مشترکان مجله دوست ارسال فرمائید.

قابل توجه متقاضیان خارج از کشور

- بهای یک شماره از مجله هفتگی «دوست» :
- خاورمیانه (کشورهای همجوار) ۷/۰۰۰ ریال
  - اروپا ، آفریقا ، ژاپن ۸ / ۰۰۰ ریال
  - آمریکا ، کانادا ، استرالیا ۹ / ۵۰۰ ریال
- بستگان هر یک از افراد ساکن در خارج از کشور که در ایران سکونت دارند ، می توانند مبلغ فوق را به حساب اعلام شده واریز نمایند و سپس نشانی فرد خارج از کشور را به امور مشترکان مجله دوست ارسال نمایند.

فرم اشتراک

نام :

.....

نام خانوادگی :

.....

تاریخ تولد :

.....

تصیلات :

.....

نشانی :

.....

.....

کد پستی :

.....

تلفن :

.....

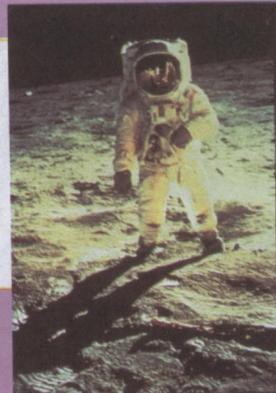
شروع اشتراک از شماره : ..... تا شماره :

.....

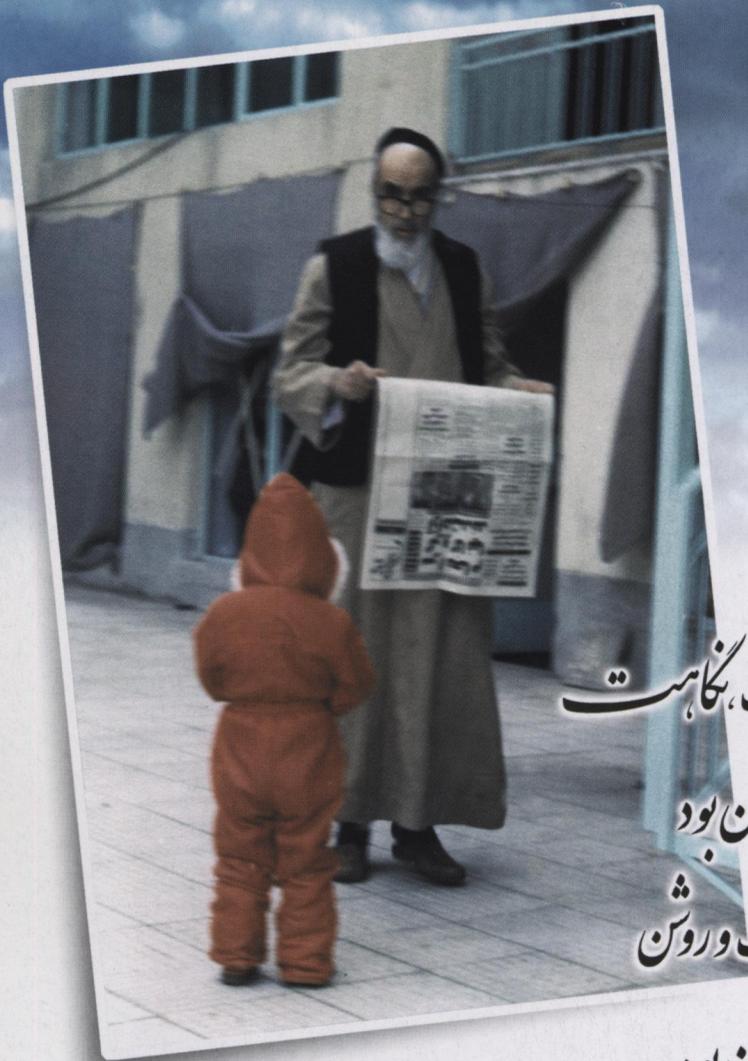
امضاء

هنگامی که آرمسترانگ بر سطح ماه قدم نهاد ، این جمله معروف را بر زبان آورد: «این قدم کوچکی برای یک انسان و گامی بلند برای نوع بشر است.»

دوستان عزیز لطفاً قسمتهای مشخص شده را بریده و خودتان یک پاکت نامه با آن بسازید و برای ما بفرستید.

از پشت آن عینک، نگاه است
زیباتر از یک نگهشان بود
چون آساری صاف و روشن
جاری به سوی کودکان بود

سعر

در فاصله سال‌های ۱۹۶۹ تا ۱۹۷۲ میلادی، ۱۲ فضاپرونده بر سطح ماه گام نهادند. آنها در مجموع تا این زمان ۳۸۰ کیلوگرم از خاک کره ماه را برای آزمایش با خود به همراه آوردند.

اندازه‌گیری دقیق با لیزر فاصله درست زمین تا ماه را نشان داده است. بر این اساس زمین تا ماه ۳۷۶/۲۷۵ کیلومتر فاصله دقیق دارد.

بازی

هدیه‌ای به مادر

شرح در صفحه ۲

